

Biblioteksplan för Vingåkers kommun 2015-2018

Fastställd av Kultur- och fritidsnämnden 2014-12-11 att gälla fr. o. m. 2015-01-01

Vingåkers kommun

1	Inledning	2
1.1	Styrdokument	2
1.2	Bibliotekets uppdrag	2
2	Folkbibliotek	3
2.1	Tillgänglighet och öppettider	3
2.2	Medier	3
2.3	Tillgänglig media	4
2.4	Biblioteket som arena	4
2.5	Det digitala biblioteket	4
2.6	Samarbeten	4
2.7	Social verksamhet	5
2.8	Barn- och ungdomsverksamhet	5
3	Skolbibliotek	5

1 Inledning

Vingåkers folkbibliotek sorterar under Kultur- och fritidsnämnden. Huvudbiblioteket finns i centrala Vingåker. Högsjö biblioteksfilial är beläget i Högsjö skola. Biblioteksplanen inkluderar båda biblioteken.

1.1 Styrdokument

Verksamheten vid Vingåkers bibliotek regleras av:

- Bibliotekslagen SFS 2013:801
- UNESCO:s folkbiblioteksmanifest
- UNESCO:s skolbiblioteksmanifest
- Lokala styrdokument för Vingåkers kommun

Biblioteksplanen ska ligga till grund för biblioteksverksamheten i kommunen åren 2015-2018. Mer detaljerat handlingsprogram för olika områden och grupper upprättas varje år i bibliotekets verksamhetsplan.

1.2 Bibliotekets uppdrag

Vingåkers bibliotek ska vara en öppen arena och tillgänglig för alla. Biblioteket ska ge sina besökare tillgång till medier för information och studier samt kulturella upplevelser och förströelser.

Bibliotekslagen lyfter fram bibliotekets betydelse för det demokratiska samhällets utveckling och dess roll för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Betydelsen av att främja litteraturens ställning är också tydliggjord.

Bibliotekslagen pekar på folkbibliotekets uppdrag att prioritera personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska och nationella minoriteter. Folkbiblioteket har också fått ett förstärkt uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

2 Folkbibliotek

I bibliotekslagen (SFS 2013:801 7§) sägs att *folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur*, samt vidare, (SFS 2013:801 8§) *att folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.*

Biblioteksverksamheten i Vingåkers kommun ska bedrivas med användaren i fokus. Biblioteket ska ha en öppen dialog med besökare för att kunna utveckla idéer och önskemål samt tillgodose behov. Biblioteket bör även arbeta med att nå grupper som idag inte använder bibliotekets tjänster.

Målsättningen med all verksamhet vid Vingåkers bibliotek ska vara att locka, stimulera och uppmuntra till läsning.

2.1 Tillgänglighet och öppettider

Biblioteket ska vara så tillgängligt som möjligt, både fysiskt och digitalt. Lokalerna ska vara anpassade så att personer med olika funktionsnedsättningar kan nyttja de tjänster som erbjuds. De som inte själva har möjlighet att komma till biblioteket erbjuds uppsökande verksamhet men även olika lösningar att kunna bruka bibliotekets tjänster digitalt på andra tider än då biblioteket är bemannat.

2.2 Medier

I bibliotekslagen (SFS 2013:801 7§) sägs att: *folkbiblioteket ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.*

Vingåkers biblioteks medier som böcker, ljudböcker, tidskrifter med mera ska spegla den efterfrågan som finns hos besökarna. Biblioteket ska kontinuerligt arbeta med översyn av beståndet som inköp och gallring. Beståndet ska vara aktuellt, brett, mångsidigt och regelbundet förnyas och uppdateras för att hela tiden vara aktuellt. Biblioteket ska köpa in aktuell litteratur och media av god kvalitet i ämnen som efterfrågas och används av våra besökare. Inköpsförslag från besökare prioriteras.

Litteratur som biblioteket själv inte kan tillhandahålla fjärlånas från andra bibliotek i länet eller resten av landet. Fjärlånesamarbetet är ett viktigt sätt att garantera jämlik litteraturförsörjning mellan medborgare i hela landet.

I bibliotekslagen sägs att biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.

Vingåkers kommun

Vingåkers bibliotek tillhandahåller i möjligaste mån litteratur på alla språk som efterfrågas. I bibliotekets bestånd finns litteratur i skolspråken samt de språk där efterfrågan finns.

2.3 Tillgänglig media

I bibliotekslagen (SFS 2013:801 4§) sägs att: *biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.*

Vingåkers bibliotek ska erbjuda, tillgängliggöra och förmedla information om anpassade medier för personer med särskilda behov, till exempel äldre eller personer med läsnedsättning. I biblioteket ska tillgänglig media vara lätt åtkomligt placerad.

2.4 Biblioteket som arena

Biblioteket är en arena där man träffas, umgås, delar med sig och lär sig saker. Vingåkers bibliotek ska fortsätta ordna aktiviteter för barn och för vuxna både i egen regi och i samarbete med externa aktörer.

Evenemangen som arrangeras bör vara av skiftande karaktär och innehåll att så många smakriktningar som möjligt kan tillgodoses. Det samarbete som sker ska i möjligaste mån vara med studieförbund, privatpersoner eller ideella föreningar. Sker samarbete med företag får inte saluförande av det egna företaget ske då biblioteket ska vara en reklamfredad plats.

2.5 Det digitala biblioteket

Vingåkers bibliotek har en viktig roll för att motverka ett digitalt klassamhälle. Biblioteket ska erbjuda trådlöst nätverk och publika datorer.

Omvärldsbevakningen på det digitala området är oerhört viktig då biblioteket måste följa med i teknikutveckling och kunna möta besökarnas behov.

2.6 Samarbeten

Genom samarbete ökar kreativiteten och kvalitén på verksamheten blir bättre. Vid samarbete kan även fler medborgare nås. Vingåkers bibliotek samarbetar idag med många olika externa aktörer, både kommunala och offentliga verksamheter. Målsättningen för framtiden är att samarbetspartnerna ska bli fler och att samarbetet med de vi redan har skall fördjupas.

2.7 Social verksamhet

Bibliotekets verksamhet riktad mot äldre och personer med funktionsnedsättning är högt prioriterad. Socialbibliotekarien har ansvar för denna verksamhet. Äldre och funktionsnedsatta som själva inte kan besöka biblioteket ska få biblioteksservice i hemmet. Serviceinrättningar och äldreboenden ska servas både vad gäller litteratur och kulturarrangemang samt att personalen får stöd och utbildning på området. Läsfrämjande verksamhet samt kulturarrangemang för prioriterade grupper är också en del av verksamheten, där samarbete med externa aktörer som till exempel studieförbund ingår.

Målsättningen är att fler medborgare som är berättigad till denna form av verksamhet skall nås.

2.8 Barn- och ungdomsverksamhet

Bibliotekets barn- och ungdomsverksamhet är prioriterad och ska aktivt stimulera läs- och språkutveckling. Mötet med språket och läsningen ska vara fyllt av glädje, väcka nyfikenhet och lust. Barn- och ungdomsbibliotekarien har ansvar för denna verksamhet. Det läsfrämjande och uppsökande arbetet är en stor del av barn- och ungdomsverksamheten. Biblioteket arrangerar olika kulturevenemang för barn och unga.

Samarbete med enheter och verksamheter ska bibehållas och utvecklas.

3 Skolbibliotek

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801 10§) *ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.*

Målsättning är att bygga upp en fungerande skolbiblioteksverksamhet i Vingåkers kommun i samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen som idag äger frågan.